

Beleidsnotitie beginnende makers

1. Aanleiding

De culturele sector in Den Haag signaleert dat met name beginnende makers in Den Haag tussen wal en schip dreigen te vallen, omdat het huidige systeem van subsidieregelingen niet aansluit op hun positie en de aard van hun activiteiten. Bestuurlijk leeft de wens ook juist deze doelgroep te stimuleren en ondersteuning te bieden, vooral omdat zij de basis vormen voor vernieuwing in de culturele sector. De extra middelen uit het coalitieakkoord 2018-2022 'Den Haag, Stad van Kansen en Ambities' (RIS 299794) bieden de mogelijkheid een nieuwe regeling in te richten voor makers; de Subsidieregeling makers Den Haag 2019.

2. Achtergrond

De scheidslijn tussen amateurs en professionals vervaagt. Niet-lineaire ontwikkeling neemt toe en praktijken zijn tegenwoordig vaak interdisciplinair, waarbij wordt geput uit kennis afkomstig uit verschillende velden. In het huidige systeem van regelingen kan het zijn dat bepaalde makers daardoor niet 'bereikbaar' zijn. Om makers te stimuleren zich breed te oriënteren, is er nu de Subsidieregeling Makers Den Haag 2019. Makers worden daarbij gedefinieerd als cultuurbeoefenaars die iets creëren, hetzij materieel hetzij immaterieel. De cultuurbeoefenaars kunnen afkomstig zijn uit verschillende culturele velden: beeldende kunst, muziek, theater, mode, letteren, film, dans, design, games, strip, urban culture, of een mix hiervan.

De te subsidiëren activiteiten of reeks van activiteiten moeten bijdragen aan de ontwikkeling van de maker en hem/haar in staat stellen zich verder te ontwikkelen. De activiteiten die plaatsvinden als onderdeel van het traject waarvoor subsidie wordt aangevraagd dienen gericht te zijn op de combinatie van groei, rijping en leren en op het verkrijgen van nieuwe inzichten en leiden tot verhoging van het functioneringsniveau en groei van kennis en kunde bij de maker.

Vanuit het idee dat de Subsidieregeling makers Den Haag 2019 open moet staan voor 'alle culturele disciplines' is uitgangspunt voor de Subsidieregeling makers Den Haag 2019 dat het aanvullend moet zijn op de bestaande subsidieregelingen in Den Haag buiten het Meerjaren Beleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020 (RIS 296149), te weten Culturele Projecten (RIS 299030), Broedplaatsen (RIS 281701), op de subsidies zoals verstrekt door STROOM en op de samenwerking tussen de Gemeente Den Haag & Voordekunst.nl. Tegelijk is de regeling opgesteld vanuit de regels die in de 'makerswereld' gelden.

Belangrijke regels in de makerswereld zijn:

1. Zelforganisatie
2. Do-It-Together (D.I.T.)
3. Leer door te doen
4. Breng mensen samen
5. Deel kennis

3. Beleidsuitgangspunten

Bovenstaande overwegingen leiden tot de volgende beleidsuitgangspunten:

- **Samenwerking tussen Haagse maker en instelling uit de Stedelijke Cultuurregio Haaglanden of Stedelijke Cultuurregio Leiden.** Vanuit de gedachte dat makers die 'tussen wal en schip dreigen te vallen' meer nodig hebben dan enkel een financiële stimulans, bijvoorbeeld ook coaching.

De instelling of organisatie waar het om gaat moet werkzaam zijn op het gebied van beeldende

kunst, muziek, theater, mode, letteren, film, dans, design, games, strip, urban culture, of een mix hiervan.

- **Een open regeling.** Er worden geen eisen gesteld aan opleidingsniveau (diploma's, x-aantal jaren afgestudeerd zijn) en leeftijd, vanuit gedachte dat we mensen niet willen buitensluiten en ook ruimte willen laten voor degenen die op niet-lineaire manier en wellicht in later stadium tot ontwikkeling zijn gekomen.
- **Samenwerking gericht op ontwikkeling van het artistieke proces.** Vanuit het idee dat 'producten' (denk aan theater- en muziekvoorstellingen, festivals, exposities, kunstwerken) binnen de bestaande regelingen al de ruimte krijgen en er voor makers ruimte en tijd moet zijn om nieuwe dingen te proberen, en dus te innoveren. De regeling stelt makers in staat om in deze 'drukke wereld waarin veel wordt gevraagd' tijd te maken voor experiment, onderzoek en vernieuwing. De bijdrage van de Subsidieregeling makers Den Haag 2019 kan gebruikt worden voor alles wat verband houdt met de ontwikkeling van de maker; zoals onderzoek, verdieping via workshops, deelname aan leerprogramma's en cursussen, bezoek aan/van experts, bijwonen van seminars et cetera. Maker en instelling definiëren zelf de samenwerking en hun eigen specifieke rol in het proces van samenwerking. Dat past bij deze 'tijd' – waarin mensen hun eigen programma samenstellen (denk aan Netflix, Spotify) - alsook bij de makerswereld (do-it-yourself, maar werk samen).
- **De regeling staat open voor verschillende culturele disciplines.** Te weten: beeldende kunst, letteren, dans, muziek, mode, film, games, theater, design, strip, urban culture, of een mix hiervan. Juist ook het overstijgen van de eigen discipline en het eigen culturele veld is mogelijk. Denk aan een beeldend kunstenaar die de samenwerking zoekt met een filmhuis, of een theatermaker die samen wil werken met een poppodium, omdat hij/zij zich op muzikaal vlak verder wil ontwikkelen.
- **Een eenvoudige en laagdrempelige aanvraag.** In verband met de beoogde toegankelijkheid is de opzet: een 'bondige aanvraag'. Gevraagd: motivatie en plan samenwerking van 2 A4'tjes + 1 A4 begroting (ter informatie) + maximaal 2 A4 curriculum vitae. Curriculum vitae is niet doorslaggevend, juist omdat de regeling voor iedere maker openstaat. Aan de hand van opgestuurde informatie, worden makers uitgenodigd voor een kort gesprek. Maximaal 8 weken nadat de volledige aanvraag is ingediend volgt mondelinge en schriftelijke uitslag.
- **De activiteiten zijn incidenteel en in tijd begrensd.** Maximale duur: 1 jaar.
- **De combinatie van maker + instelling kan 1 keer per jaar een subsidie krijgen.** Maximaal kunnen maker en instelling (samen en onafhankelijk van elkaar) 2 keer een subsidie krijgen van de Subsidieregeling makers Den Haag 2019.
- **Per aanvraag wordt bij toekenning een vast bedrag van € 8.000,-** aan subsidie toegekend. In 2019 is €104.000,00 beschikbaar voor de Subsidieregeling makers Den Haag 2019. In de jaren 2020, 2021 en 2022 is €120.000,00 op jaarbasis beschikbaar voor de regeling.
- **Evaluatie vindt plaats middels een mondelinge presentatie** door de maker over het doorlopen traject (inclusief samenwerking met organisatie) en de 'lessons learned. Waarbij het mondelinge verslag dient als inhoudelijke verantwoording'.

Subsidieregeling makers Den Haag 2019 kent geen aanvraagtermijnen. De regeling is dus doorlopend open. Subsidieverzoeken worden ambtelijk afgehandeld. Dit ook vanwege een ander soort karakter van de aanvragen dan de aanvragen die binnenkomen bij Subsidie Culturele Projecten en vanwege de geringe omvang van de subsidiebedragen binnen deze regeling. Gemeente Utrecht en Gemeente Tilburg hanteren bij soortgelijke regelingen dezelfde werkwijze, juist vanwege snelheid van afhandeling en vanwege het relatief kleine bedrag dat met de regelingen is gemoeid. Daarbij gaat het bij Subsidieregeling makers Den Haag 2019 om ontwikkeling en wordt in die zin geen artistiek oordeel verlangd.

4. Totstandkoming

Veertien culturele instellingen uit Den Haag is gevraagd om feedback te leveren op de Subsidieregeling makers Den Haag 2019. De feedback is gebruikt om de regeling te finetunen. Bij de opstelling van het eindscenario zijn ook de telefoongesprekken meegenomen die in april 2019 zijn gevoerd met beleidsmedewerkers cultuur van Gemeente Tilburg (in kader van Makersfonds Gemeente Tilburg) en Gemeente Utrecht (in kader van de regeling 'Professionalisering Cultuur') en een senior programmaadviseur van Fonds voor Cultuurparticipatie (in kader van de regelingen 'Cultuurmakers van NU' en 'Maak Ruimte voor Cultuur'). De telefoongesprekken zijn gevoerd met in het achterhoofd dat verschillende gemeenten en fondsen anno nu met gelijksoortige regelingen komen. Ook werd het Centraal Subsidiebureau van gemeente Den Haag om advies gevraagd.

De gesproken instellingen zijn (in willekeurige volgorde): Stroom (beeldende kunst), Nest (beeldende kunst), West (beeldende kunst), 1646 (beeldende kunst), filmcommissioner Den Haag (film), Stichting near/by film (film), theater De Vaillant (theater), De Nieuwe Regentes (theater), Korzo (theater), Het Nationale Theater (theater), CultuurSchakel (amateurkunst, cultuur op school en in de vrije tijd), PIP Den Haag (muziek), Popradar (muziek).